

Hvorfor mapper vi?

Forankring av mappingprosjektet

Grete Seland, HumSam personalmøte 12. des. 2016

Mapping mot norsk WebDewey



Hva – Hvorfor – Hvordan

- Hva er mapping?
- Hvorfor mapper vi?
- Hvordan mapper vi?
- Prosjektet er finansiert av Nasjonalbiblioteket
- Les mer i brosjyren, styringsdokumentet og tidligere presentasjoner på prosjektsiden:
ub.uio.no/om/prosjekter



Hva – Hvorfor – Hvordan

Hva er mapping?

Mapping vil si å etablere relasjoner mellom begreper i to ulike vokabularer

Humord
og
Realfags-
termer

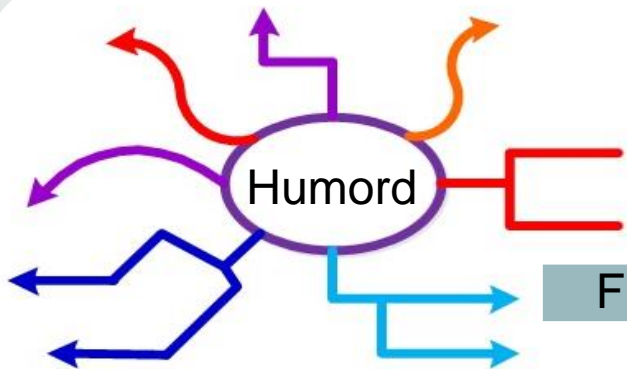


Norsk
WebDewey

Mål for prosjektet er å mappe Humord og Realfagstermer mot norsk WebDewey

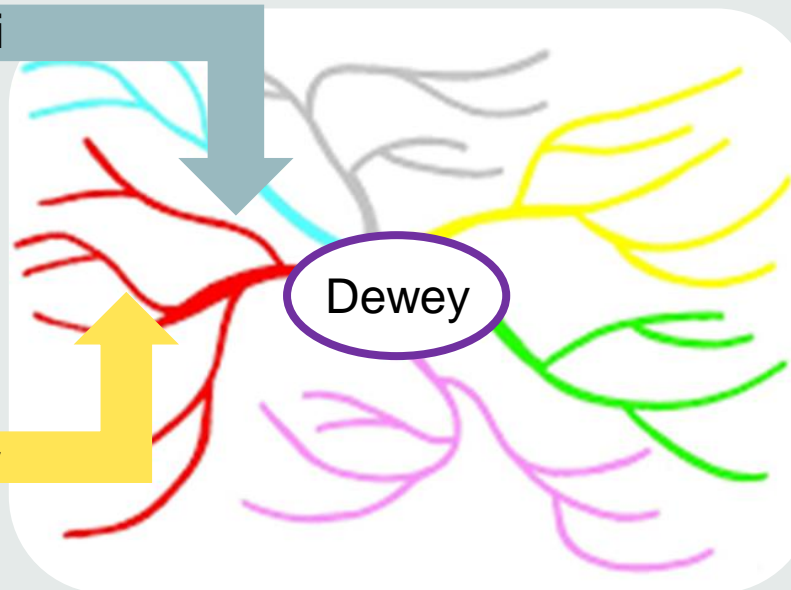
Hva – Hvorfor – Hvordan

Hva er mapping?



Å mappe er som å lage koblinger mellom ulike kart over kunnskapsuniverset

Fraseologi



Realfagstermer



Solformørkelser



Hva – Hvorfor – Hvordan

Hva er mapping?



Interoperabilitet mellom vokabularer

Hvorfor er dette nyttig?

Hva – Hvorfor – Hvordan

Hvorfor mapper vi?

Vi mapper for å bidra til å oppfylle UBs målsetting:

Bibliotekets hovedoppgave er å støtte universitetets formål innen forskning, utdanning, formidling og innovasjon

Mappingprosjektets formål:

Interoperabilitet mellom vokabularer

Hvordan bidrar dette til å oppfylle UBs målsetting?

Hva – Hvorfor – Hvordan



UBs målsetting er konkretisert i strategiske mål som er knyttet til fire sentrale utviklingstrekk i brosjyren «Et universitetsbibliotek for fremtiden»

Hva – Hvorfor – Hvordan



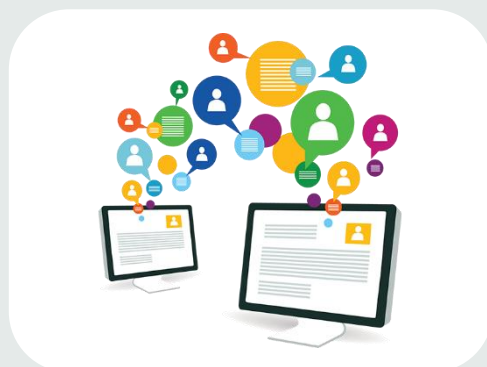
Åpenhet



Vekst



Globalisering



Teknologi

Hva – Hvorfor – Hvordan



Åpenhet

UBs strategiske mål:
«Gi brukerne utvidet tilgang til fysiske og digitale samlinger»

- Sluttbrukerne
 - søk på tvers av samlinger og språk
 - importerte poster blir søkbare med våre egne emneord
- Bibliotekpersonalet
 - støtte i indekseringsarbeidet

Hva – Hvorfor – Hvordan

Søk på tvers av samlinger og språk: WebDeweySearch

WebDewey Search

Søk etter i DDK23-notasjoner Registeret Humord Realfagstermer

Deweys hovedklasser

Deweynummer	Klassebetegnelse	Treff i denne klassen og dens underordnede klasser
	Deweys hovedklasser	
000	Informatikk, informasjon og generelle verker	172663
100	Filosofi og psykologi	141833
200	Religion	186077
300	Samfunnsvitenskap	911315
400	Språk	146615
500	Naturvitenskap	209986
600	Teknologi	471858
700	Kunst og fritid	732962
800	Litteratur	615370
900	Historie og geografi	586935

Hva – Hvorfor – Hvordan

forts.

Søk på tvers av samlinger og språk: WebDeweySearch

WebDewey Search

Søketerm eller Deweynummer:



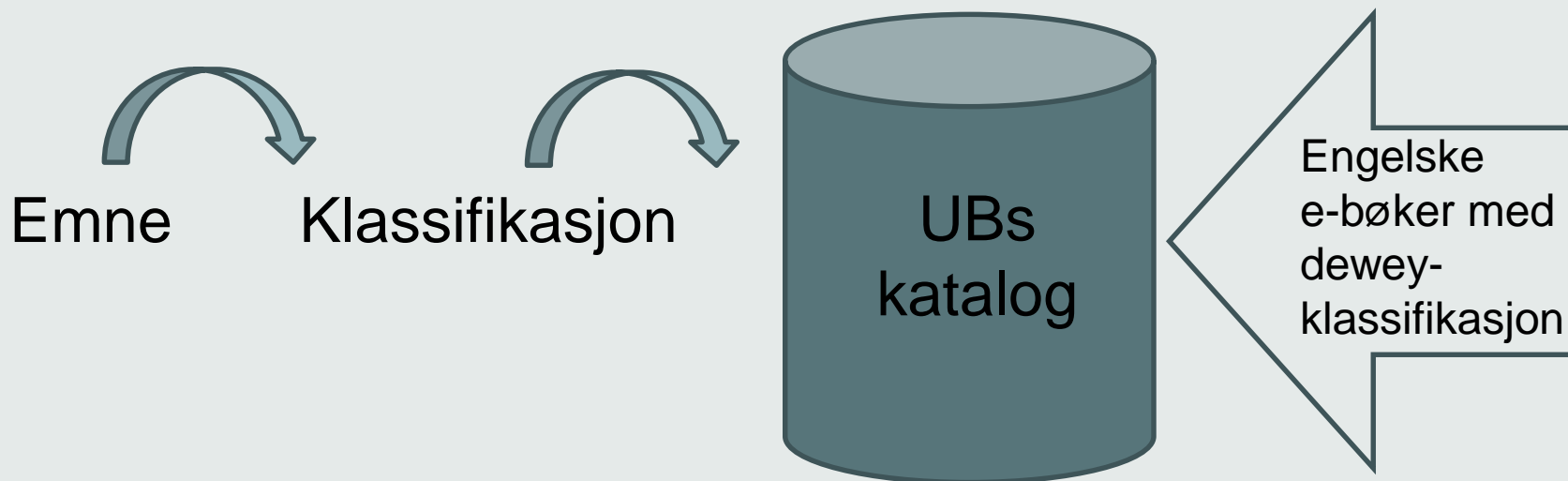
treff for "abort" i HUMORD

11 treff på "abort"

Abort	179.76	RM
Abort	201.7	RM
Abort	304.667	RM
Abort	342.084	RM
Abort	342.085	RM
Abort	344.04192	RM
Abort	362.19888	=EQ
Abort	363.46	RM
Abort	364.185	RM
Abort	618.29	RM
Abort	618.88	~EQ

Hva – Hvorfor – Hvordan

Importerte poster blir søkbare med våre egne emneord (Humord og Realfagstermer):
Søke på norsk, lese på engelsk



Brukerne får orientere seg i emnebaserte metadata før søk mot katalogpostene

Hva – Hvorfor – Hvordan

Bibliotekpersonalet: Støtte i indekseringsarbeidet
Våre mappings legges inn i WebDewey: eks. Realfag

523.78 Formørkelser

- [500](#) Naturvitenskap
- [520](#) Astronomi
- [521-525](#) Astronomi
- [523](#) Bestemte himmellegemer og fenomener
- [523.3-523.7](#) Bestemte deler av solsystemet
- [523.7](#) Sola
- 523.78 Formørkelser**

Historikk **Registertermer**  ▼

Kommentarer [Formørkelser--sola](#) ▼


Noter **Realfagstermer**  ▼

[Solformørkelser](#) [bokmål]
[Solar eclipses](#) [engelsk] =EQ
[Solformørkingar](#) [nynorsk]

Hva – Hvorfor – Hvordan

Bibliotekpersonalet: Støtte i indekseringsarbeidet
Våre mappings legges inn i WebDewey: eks. Humord

415 Standardspråkets grammatikk

- [400](#) Språk
- [410](#) Lingvistikk
- [411-415](#) Standardspråk--beskrivelse og analyse
- 415** **Standardspråkets grammatikk**
- [415.01](#) Filosofi og teori
- [415.02](#) Diverse
-  [415.092](#) Grammatikere
- [415.5-415.7](#) Ordklasser
- [415.9](#) Morfologi

Humord

- | | |
|--|-----|
| Grammatikk | =EQ |
| Grammatisk analyse | ~EQ |
| Fraseologi | BM |
| Leksikalsk syntaks | BM |
| Linearitet (Lingvistikk) | BM |

Alternative termer: Idiomatikk, ...

Hva – Hvorfor – Hvordan

«Sørge for gode gjenfinningsmuligheter i en stadig voksende informasjonsmengde»



Vekst

- Vekst i egen katalog: Importerte poster uten våre metadata, men med dewey-klassifikasjon
- Våre mappings publiseres som lenkede data til bruk på den semantiske veven: Potensiale for utnyttelse utenom UB og utenfor biblioteksammenheng

Hva – Hvorfor – Hvordan

- Prosjektet bringer oss i kontakt med nasjonalt og internasjonalt kompetansemiljø innen metadata
- Nybrottsarbeid: anvendelse av ISO 25964-2
- Utarbeiding av EDUG recommendations for mapping
- Nasjonalbiblioteket/WebDewey-redaksjonen, Biblioteksentralen, EDUG, OCLC, Pansoft



Globalisering

«Samarbeide på tvers av institusjons- og landegrenser for å bli best mulig»
«Utvikle strategiske partnerskap gjennom internasjonalt og nasjonalt samarbeid»

Hva – Hvorfor – Hvordan

- Utvikling av mappingverktøy på samme plattform som WebDewey: ccmapper (Pansoft)
- OCLC ønsker å ta i bruk ccmapper
- Relevans for UB-prosjektet «Visuell navigasjon» – forbedre søk ved utnyttelse av norske emnevokabularer

«Levere kunnskapskilder og tjenester med effektive brukergrensesnitt på stadig flere plattformer»



Teknologi

Hva – Hvorfor – Hvordan



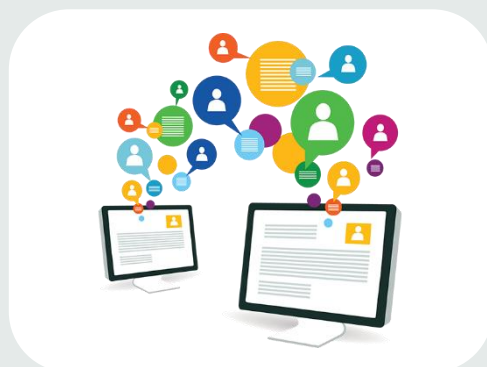
Åpenhet



Vekst



Globalisering



Teknologi

Hva – Hvorfor – Hvordan

UBs kjerneverdier:
kvalitet, åpenhet og tilgjengelighet

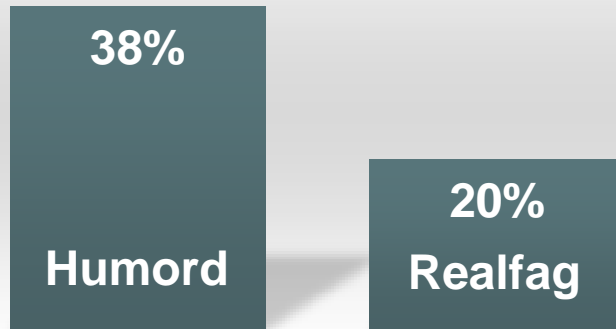


- Kvalitetsheving av egne vokabularer (Humord, Realfagstermer og UBs emneregister) ved rettinger og forbedringer
- Kvalitetsheving av WebDewey ved rettinger og nummerbygging (1/4 av all nummerbygging)
- Kompetanseheving av personalet

Hva – Hvorfor – Hvordan

Hvordan er framdriften?

Andel ferdig mappede begreper

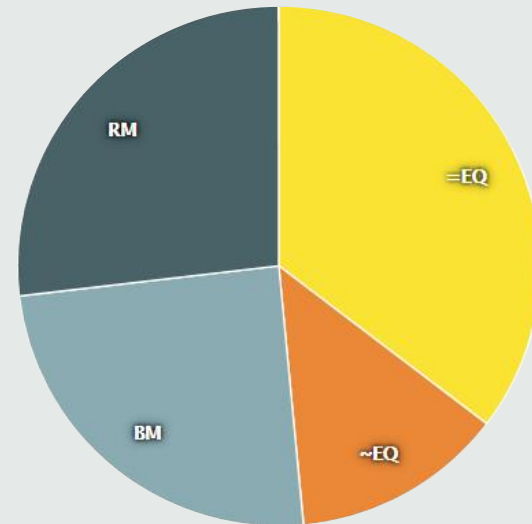


Begreper

Omfang i antall tusen begreper:

Vokabular: Hume 18, Real 15, totalt 33

Mappet: 10 av 33 tusen (30 %)



Mappinger

Antall mappinger pr begrep: 2,63

Mappingtall når alt er ferdig: 87 tusen

Ferdig nå: Hume 18, Real 8, totalt 26

Hva – Hvorfor – Hvordan

Hvordan jobber vi?



Utarbeiding av retningslinjer



Utføring av mappinger

CC  MAPPER

Utvikling av mappingverktøy

Hva – Hvorfor – Hvordan

Hvordan mapper vi rent konkret?

Datastøttet, intellektuell prosess

Demonstrasjon av verktøyet



CC  MAPPER

ccmapper screenshot – mapping

CC MAPPER
Språk ▾ Hjelp Grete Seland Logg av

Mapping Kontroll Søk

Humord

[Filosofi](#) > [Begreper](#) > [Filosofiske begreper](#) > [Etsiske begreper](#) > [Dyder](#) > [Kardinaldyder](#)

[Lingvistikk](#) > [Grammatikk](#) > [Semantikk](#) > [Begreper](#) > [Filosofiske begreper](#) > [Etsiske begreper](#) > [Dyder](#) > [Kardinaldyder](#)

Foretrukken term
 Kardinaldyder Neste

Bytt begrep

Tilmappede begreper
 (ingen)

Aktiviteter
 (ingen)

Status
 ? Ikke påbegynt

Søk etter valgt term

Emnesøk NO WebDewey EN WebDewey NO WebDeweySearch Skosmos Norart	Bibbi websøk Wikipedia NO Wikipedia EN Wiktionary SNL Bokmålsordboka
---	---

Mapping

Mappingkandidater (10) Søk i WebDewey

Mapping fullført Lagre

Sorteringsrekkefølge Type Relevans Dewey

Mappinger med kommentarer

179.9 Dyder SI SS (1.016) ⚙️

-EQ	-EQ	BM	RM	RJ
-----	-----	----	----	----

241.4 Dyder SI SS (1.016) ⚙️

-EQ	-EQ	BM	RM	RJ
-----	-----	----	----	----

+ 704.9491799 Dyder--kunstmotiver SI SS (498) ⚙️

-EQ	-EQ	BM	RM	RJ
-----	-----	----	----	----

Dewey +

[Filosofi og psykologi](#) > [Etikk](#) > [Anvendt etikk](#) > [Andre etiske normer](#)

179.9 Dyder
 Som ikke har annen plassering
 Inkluderer: Vennlighet, snillhet, takknemlighet, ærlighet, ydmykhet, beskjedenhet, tålmodighet, forsiktighet, respekt, selvkontroll, selvstendighet, toleranse
 Her: Dyd
 Se også [171.3](#) for dydsetikk som et etisk system

Registertermer
 Vennlighet
 Snillhet
 Takknemlighet
 Ærlighet
 Ydmykhet
 Beskjedenhet
 Tålmodighet
 Forsiktighet
 Respekt
 Selvkontroll
 Selvstendighet
 Toleranse
 Dyd
 Dyder

[Mappet fra \(27\)](#)

ccmapper screenshot – kontroll

CC MAPPER
Språk ▾ Hjelp Grete Seland Logg av

Mapping Kontroll Søk

Humord

Foretrukken term
Språk Neste

Underordnede begreper
Kunstige språk Bytt begrep
Naturlig språk

Tilmappede begreper
REAL: =EQ Språk ✔ kontroll fullført
Brukt for: Språk

Aktiviteter
 Vibeke Stockinger Lundetræ at 07. mai 2016 13:03
✔ Vibeke Stockinger Lundetræ at 07. mai 2016 13:09

Status
✔ kontroll fullført

Søk etter valgt term

Emnesøk	Bibli websøk
NO WebDewey	Wikipedia NO
EN WebDewey	Wikipedia EN
NO WebDeweySearch	Wiktionary
Skosmos	SNL
Norart	Bokmålsordboka

Søk

UBO emneregister til Dewey

Forrige side
Neste side

Mapping

Mappingkandidater (58) Søk i WebDewey

Kontroll fullført Lagre

Sorteringsrekkefølge Type Relevans Dewey

Mappinger med kommentarer

400 Språk UNBUISS (2.894.440)

=EQ	~EQ	BM	RM	RJ
-----	-----	----	----	----

Vibeke Stockinger Lundetræ at 07. mai 2016 13:03 : endret fra Open til =EQ

Mapping Generator at 29. nov 2016 02:13 : Mappingforslag =EQ

H1--014 Kommunikasjon UN (2.590.830)

=EQ	~EQ	BM	RM	RJ
-----	-----	----	----	----

Vibeke Stockinger Lundetræ at 07. mai 2016 13:03 : endret fra Open til ~EQ

Mapping Generator at 29. nov 2016 02:13 : Mappingforslag ~EQ

372.6 *Språkerfardigheter (kommunikasjonsferdigheter) UNB (1.538.300)

=EQ	~EQ	BM	RM	RJ
-----	-----	----	----	----

Dewey

Språk > Språk

400 Språk
Her: Tverrfaglige verker om filologi (språk og litteratur)
Språkpoltikk, se [306.449](#)
Litteratur, se [800](#)
Litterær komposisjon, se [808](#)
Språket innen et bestemt emne, se emnet, tilføyd notasjon [H1--014](#) fra Hjelpetabell 1, f.eks. naturvitenskapelig språk (terminologi) [501.4](#)
(Tillatt løsning A: For å legge hovedvekt på det lokale eller gi en kortere notasjon til et bestemt språk, klassifiser i [410](#) , hvor det finnes fullstendige anvisninger
(Tillatt løsning B: For å legge hovedvekt på det lokale eller gi en kortere notasjon til et bestemt språk, plasser det foran [420](#) ved å bruke bokstav eller annet symbol slik at det kommer først i klassen. Fullstendige anvisninger finnes under [420-490](#))

Registertermer
Språk
Filologi

Mappet fra (551)

Noter med hierarkisk gjennomslagskraft (0)	Underordnede klasser (0)
--	--------------------------